

DEBRECZEN

A DEBRECENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Álljunk talpra.

Irta: dr. Juhász Nagy Sándor.

A katonai javaslatok felett megindult újabb nemzeti küzdelem döntő mérkőzést jelent. Most várják el, hogy vajjon folytatni akarjuk-e a függetlenség felé törő nemzeti fejlődés politikáját, vagy gyáva meghunyászkodással oda tartjuk-e nyakunkat a Khuen által visszaállított osztrák szellemű, nemzetellenes kormányzati rendszer igájának? Harcot akarunk-e, vagy békét? Harcot, amely bár megpróbáltatásokon és viszontagságokon át, de a szabadsághoz vezet, vagy békét, amely morzsolatlan nyugalom siri takarója alatt titkosan sorvasztja el a nemzet erőit és észrevétlenül súlyoszt bele a legnyomorultabb szolgáltságba?

Az ellenzék neki lendülő, eiszánt harca már is megdöbentette a munkapártot. A munkapártnak úgy sincs erkölcsi alapja. Programja: a jogfeladás és a nemzeti érdekek elárulása. Megalakulása: a leggyalázatosabb vesztegetés és erőszak dicstelen eszközeinek eredménye. Vezérei: a nemzet ellen elkövetett visszataszító bűnök miatt rég megbélyegzett emberek.

A munkapárt rövid pályafutása megfelelő programjának, keletkezésének, vezéreinek. Feladta az önálló bankot, de az e kérdéshez fogadott összes ígéreteit

is. 512 milliót szállított már eddig a hadseregnek az évi rendes terheken felül. Most évi 36.000 fővel akarja emelni az ujonclétszámot az osztrák hadsereg számára és legalább évi 100 millióval a hadügyi terheket. Mindez örületes kiadások fedezésére igaztalan adóemelésekkel terheli, sulytja a népet. Szóval a munkapárt becsapja és kifosztja az országot.

De a munkapárt és a kormány csak terheket hoz. Jogokat azonban nem. Sem a nemzet számára nem tud jogot hozni, sem a nép számára nem akar jogot adni. Felfelé: behódol és vakon teljesíti a kapott parancsokat, lefelé: elnyomásban tart és kijátsza, letöri a népjogokat. Lefelé a néppel szemben a kényur szerepét játsza, felfelé Béccsel szemben alázatos szolgál.

A munkapártnak tehát pusztulnia kell!...

A Khuen-kormány órái már is megvannak számlálva. A kormány bukása csak rövid idő kérdése. Khuen bukását követni fogja a munkapárt szétszűlése. A megbántott erkölcsi világrend felszabaduló erői megbosszulják a nemzet ellen elkövetett erkölcstelen cselekedeteket.

A függetlenségi és 48-as párt kemény küzdelmével szemben, a megriadt munkapárt nem tud másként védekezni, csak a rágalom fegyverével. Tisza és

társai az ellenzék küzdelmének célját akarják lekiérinteni. Azt hirdetik, hogy az ellenzék küzdeime oly csekélységekért folyik, amelyekért nem érdemes felkörülni az ország nyugalalmát. Nem mernek szembeállani azoknak a nagy elveknek és céloknak igazságával, a melyekért harcolunk, tehát egyszerűen le akarják tagadni azokat. Nevetséges és hasztalan erőlködés.

Milyen célokért harcol a függetlenségi és 48-as párt?

Egy hatvanhetes ember mondotta azt, hogy Magyarországon minden nagyobb nemzeti mozgalomnak egy és ugyanazonos célja van. Egyszer az önálló vámterületért, máskor a magyar vezényszóért harcolunk, később az önálló bank van zászlónkra írva, majd az általános választójog a küzdelem jelszava. Mindezen nagy törekvések egy és ugyanazonos nemzeti cél különböző megnyilvánulásai. A háttérben mindig egy nagy mozgató erő áll, a küzdelem fölött mindig egy nagy cél lebeg. Ez a nagy cél pedig: Magyarország függetlensége.

Ez a mi célunk. Akkor is, mikor a vámterületért, akkor is, midőn a magyar vezényszóért, akkor is, midőn az önálló bankért, akkor is, midőn az általános választójogért verekszünk. Más-más a küzdelem alakja, de a lényeg ugyanazonos.

Virág-regék.

Irta: SZ.

I. Üvegházi virágok.

Prolog.

... Eme történet, mely Abigél története, hasonlatos lesz az üvegházi virágok regéjéhez, mely virágokra nem is az az egyedül való Hatalmasság vigyáz, aki felruházta a mezők lilomát, hanem csak gondos kertész simogatja, becézgeti azokat. És nem is ismerik ők a szelvihart, mely megtépné leveleiket, megbibálná ékes szirmaikat, és nem ismerik a fagyot, mely utolsó virágaikat bimbójukba fojtja, nem a nap talajszikkasztó hevéit és sok más mindent nem ismernek, amelyeket megpróbáltatásoknak is hív-

nak...

ABIGÉL.

Ez az apját, aki bankár volt a börszéről hívták haza. Vénülő, kopaszodó kis szürkészemű ember volt. Hej, hogy vilogtak a szemei mikor meghallotta, hogy lányja van.

Gyorsan gördült be a cicomás magánfogathoz az előkelő palota márvány oszlopos kapu-csarnokába. Abigél apjának szinte elfúlt a lélekzete, mire fölért.

Az ajtóban fogadta a fehér kötényt, fehér csipkés főkötős asszonyság, kinek szinte ragyogott a siros arca az örömtől. Előre tolakodott a címikus komoly képű háziorvos elibe.

Az orvos arcán valami konvencionális mosoly jelent meg, mikor Abigél apja berontott az

ajtón s pápaszemét lehuzva az orra hegyére, a amellől nézett sandán és mondá:

— Elő... leány..

Abigél futott a hálószoba felé az ebédlőn keresztül rohantában egy szekrényről levett egy műremek majolikát s már azt nem hallotta, mikor a fehérkötényt golya-mama durcásan fordulva az orvos felé, utána kiáltotta:

— Kisasszony a lelkem, a bizony kisasszony!

Künn csak úgy dühöngött az idő. Erős éjszakai szél vagdosta az apró szemű csipős hajat az emberek arcába, örült dühvel. Egy pár szegény csavargó táncolt csak az utca szegletén, panaszkodva, hogy még ilyen telet nem értek, szinte odafagy az ember lába az aszfalthoz. Mások siettek az utcáról, nem is igen köszöngtek egymásnak, vagy csak úgy:

— Cudar idő.. alásszolgája..

Abigél apja milderre nem gondolt, mikor benyitott a hálószobába, itt már óvatosan lábujjhegyen lépegetve. Pedig a vastag szőnyegek úgy is zajtalaná tették a lépéseit.

Az orvos és a vigyorgó képű asszonyság színtolyan óvatosan tartottak utána.

Kellemes meleg volt a szobában. Semmi hőség, hanem illatos, szele langyosság. Mint májusban szokott lenni, késő májusban, késő délelőtönként.

A halvány rózsaszín selgemitakarós, csupa csipkés, gyöngye színű, csupa szalagos ügyben, ott feküdt Abigél anyja, Vézna, sovány szőke asszony, most még csak haloványabb, mint máskor. És ott volt felállítva már mellette a menye-

zetes gyerekágyacska. Csak akkora, mint egy apró kis költeményecske.

Duzzadó selgenvánkosok voltak abban is és csupa csipke, selgem.

Ott feküdt némán, illedelmesen Abigél, a rege hősnője, ha ugyan a regéknek egyáltalában van hősnőjük.

Csak akkor rikkant meg egy kicsit, mikor a golyamama felkapta, hogy megmutassa az apjának.

Az orvos óvatosan huzta félre az ablakfüggönyöket.

Az asszony közelebb vitte a világosságához, de csak egy lépéssel.

Már ekkorára Abigél atyja összecsókolta az új mamát. A haját, a kezét, csupa lehetőszerű csókokkal.

Az meg sem mozdult, csak halkán nyöszörgött valamit.

Azután megnézték Abigélt, aki egy ványnyadt, penészvirág volt. Mikor elnyöszörögte magát, úgy hangzott, mint valami messze mélységből feltörő ásitás..

Abigél nőtt-nőtt fényben, jólétben. Soha se látta az eget másnak kis szőszke feje felett csak derűsnek, napfényesnek. Ebbe a derűbe nem fért be egyetlen kis felhőske, egyetlen kis fekete pontocska.

Abigél nem vala vig gyerek, játszótársai sem volt nekik, akik szilajságra, rakoncátlankodásra tanították volna. A játéka úgy sem lett volna ideje. A szigorú francia bonne, később a még szigorúbb s pedánsabb angol nevelőnő más szórakozásokat találtak számára.

Még kérjük, hogy miért harcolunk? Azért, mert ma Magyarországot *elnyomják és kifosztják*. Mert ma a mi hazánk az önállóság hamis látszata mellett az *osztrák öszsbírodalom* beolvasztott tartománya. Mert ma a mi államunk az alkotmányosság hazuz takarója alatt, személyes *abszolút uralom* hitvány játékszere. Mert az az idegen érdekű osztrák öszsbírodalom és az az idegen érületű abszolút uralom egyaránt *letört politikai szabadságunkat és kiszípolozza gazdasági erőinket*. Mert a fiainkból, beötlők, közülünk, ellenünk szervezett hadsereg, ennek a szörnyű rendszernek fenntartója és védelmezője. Mert ez a hadsereg nem a miénk, hanem nyelvében, jelvényeiben, tisztjeiben, szellemében, törekvéseiben és céljaiban tőlünk vadidegen; *nem védelmünkre, de leigázásunkra* szolgál. Mert a közös vámterület kötelékeivel kezünk-lábunk össze van kötözve, hogy gazdasági fejlődésünket megakadályozzák és millió számra üzzék kivándorlásba a mi véreinket. Mert a mi becsutelen rendszer nem akarja engedni azt sem, hogy felszabadítsuk a népet és a népjogok új életre villanyozó *varázseréjével, a tömegek hatalmát szembe szegezhezzük az elnyomó hatalommal*. Mert ez a leigázó, megbénító, kifosztó rendszer, *elviselhetlen terheket* rak görnyedező magyar népünkre és nyomorúságban, elmaradottságban, sötétségben tartja. Mert dus magyar alföldünkön is, e miatt a kormányzati rendszer miatt jogtalan, nyomorgó, földnélküli, birtoktalan a nép és védelem nélküli agyonterhelt a gazdaosztály.

Ezer mert-et lehetne felsorolni. De megoldás csak egy van: *Magyarország felszabadítása*. Helyes politikai irány csak egy van: *a demokratikus függetlenségi politika*.

Magyarországon tehát minden nemzeti mozgalomnak egyetlen közös végcélja: az ország függetlenségének ki-

vívása. *A mostani harcnak célja is ez.* — Politikai és gazdasági helyzetünk tünényeit ösmerjük. A társadalom fejlődésének törvényszerűségét tudjuk. Tudományos bizonyossággal lehet levonni az ösmert tényekből a szükségszerű fejlődés irányát. Az indító okok, a célok ösmerlek. A politikusknak csak az eszközöket kell megválasztania.

Nem handabandázás tehát a magyar függetlenség követelése. *Tudományos tétel, megdönthetetlen igazság az, hogy a mostani forrongó, erjedő állapotokból nincs más kigázolás. Ha ezt érezzük és tudjuk, akkor nem szabad visszariadni a nagy célhoz vezető eszközöktől sem.*

Ez a célhoz vezető egyetlen eszköz pedig: a szünetnélküli harc.

Nem szabad pihentetni a küzdelmet soha. Ne legyen addig béke és nyugalom Magyarországon, míg céluakat ki nem vivjük. Hadd folylyék változó sikerrel ez a küzdelem. Ha egyszer elbukunk, megint előlkezdjük. Ha az egyik oldalon nem érünk el sikert, támadunk a másik oldalon. Felrázzuk és ébren tartjuk folyton a nemzet lekiösméretét, becsületérzését, jövőjébe, szabadságába vetett hitét, reménységét. És ha évtizedeken át tartó küzdelmek szenvedésein keresztül is, *de miénk lesz a végső diadal.*

Hát ezért harcolunk!

Ez a célja a katonai javaslatok ellen most folyó harcnak is. A nemzetietlen munkapárt megbuktatásán keresztül, e öbbre kell vinni a függetlenség fele törő *nemzeti fejlődés* politikáját.

És ha valamikor volt, úgy most van reá alkalom, hogy a függetlenségi és 48-as párt harcba vigye *egész programját*. Az elviselhetlen katonai terhekkal szembe állítjuk az országot egyedül felvirágoztató *gazdasági felszabadulást*. A német hadsereg részére követelt roppant vér- és pénzárdozattal szembe állítjuk a *magyar hadsereg* eszményét és

a nemzeti érzést a hadseregbe bevívó *magyar katonai követeléseket*. A kifosztó és minden jogunkat feladó, eláruló, viszszaosztó munkapárti rendszerrel szembe állítjuk a *népjogok* demokratikus követelését.

Gazdasági függetlenség, közjogi önállóság, demokratikus haladás: ezek a függetlenségi elv legfőbb pontjai. Ezekért harcolunk.

Amidőn tehát ilyen nagy célért, ilyen ellenséggel szemben megindult a küzdelem: *álljon talpára minden magyar ember*. Mozduljon meg az ország. Mozduljon meg Debrecen és Hajdúmegye magyar népe legelső sorban. Olyan erkölcsi kötelesség ez, amely elől kitérés nincs.

Gróf Batthány az obstrukcióról.

A katonai kérdések helyes megvilágításban.

Gróf Batthány Tivadar, a függetlenségi és 48-as párt alelnöke a Harden Miksa szerkesztésében megjelenő «Zukunft»-ban a mai válságról nagyérdekű fejtegetéseket közölt egy cikk keretében, amelyből a következőket közöljük:

«... Valahányszor a katonai kérdések az utóbbi évtizedben felszínre jutottak, Budapesten a parlamenti hőmörő a lázfokra emelkedett és addáig a szervezet nem jött rendbe, amíg a kritikus kérdés el nem vonult veszedelmével. Ez azonban csak egy kis időre hártotta el a veszedelmet. Gyökeres javulás nem mutatkozott ezen a téren. Mert ebben a kérdésben minden magyar politikus egyetért és bizonyos, hogy a katonai kérdéseket el kell intézni, azokra elfelni kell. Csakhogy sokan gondolják azt, hogy a feleletnek másképen kell hangzóznia, mint ahogy azt Bécsben kívánják, sőt kívánják.

Aki hidegen és kritikail szemmel vizsgálja a legújabb magyar parlamenti helyzetet, az alig

De azért Abigél mégis jól találta magát ebben a légkörben.

Gyermeknek egy kicsit talán okosabb is volt mint ilyenkorban elvárja egy ekoru leánytól az ember, talán többszint, több hangulatot várta volna tőle sokan.

De Abigél nem vágyott egyéb szórakozásokra, mint amit megszabtak neki: zenét, nyelveket beszélt és olvasott gondosan megválogatott könyveket.

Később megtanult táncolni. Egy vele egykoru kis barátja s egy közeli rokon fiúcska jártak fel Abigélékhez. Éppen olyan ildomos gyerekek, mint Abigél.

A táncmester, ak imindig fekete frakkban jelent meg az órákra, s ak iparancsszóra tudott mosolyogni, sorba vette a tánczókat. A hegedűtanár szolgált az órákhoz tánc-zenével.

Az órákon jelen volt a mama is, a kis büszke, sovány asszonyka s nagy ritkán közbe is szólt. Gyakorta intette magához Abigélt s meg simogatta a homlokát. S igen gyakorta rászólt a táncmesterre:

— Kérem, kérem... Pihenjenek, Abigél egész kihevült, kifáradt.

Ezekhez hasonlóan érte el Abigél azt a kort — mikor már megjelenhetet hosszú ruhában, a jurokon, az ebédeknél, a társaságokban s a bálakon.

Mindezek pedig nagy körültekintéssel mentek.

A bálteremben Abigélnek meg volt a maga társasága. Csupa ismerős családok, akik tüntetőleg külön ültek, egyúve a tánc terem egy sarkába. Elszigetelték magukat a többi emberektől.

Idegen táncosok nem is kerültek erre, a bemutatkozások sok körültekintéssel történtek.

Abigél ilyenformán nem ösmerhetet meg idegen fiatal, csak akikkel az ő szalonjukban találkozott. Feszés, udvarias, illedelmes gavalérokot, akiknek nincsenek póriás tulajdonságaik, akik nem szorítják illetlen szenvedélyességgel magukhoz keringő közben a táncosnő derekát és nem kurjongatnak csárdás alatt, hogy sohasem halunk meg, de még csak a kendőjüket sem rázzák.

Oh, a mama nagyon óvatos volt, szeme mindenkor Abigélen függött.

Abigél pedig mindezeket a dolgokat nagyon természetesnek találta és Abigél éppen olyan törékeny, gyöngye leányka volt, mint a mamája és sok-sok társnője. Szögletesek, lyányosak, fejletlenek az idomai.

De mindezek mellett Abigél boldog volt.

Nem egészen huszadik életében, mikor a mama és apa kiostálták a mély tisztelettel jelentkező kéroket és sok megfontolás után megállapodtak a «Wein és társ» cég vezértitkárában, aki mindenképpen megfelelt a mama ízlésének — Abigél férjhez ment. Nem ellenkezett egy csöppet sem. Nem gondolt arra, hogy talán más férfi is lehetne a világon, mint a vezértitkár ur.

Nagy fénnnyel esett meg a lakodalom. A lapok hozták a menyasszony toalettejének a leírását, meg azt is, hogy hova mennek nászútra.

Abigél szépen, minden elfogódás nélkül mondta el az esküszavakat, — ezért különösebben meg is dicsérte a mamája.

Azután bejárták Olaszországot. Abigél mamája és papája is itt voltak annak idején. A Baedecker szerint végig nézték minden nevezetességét.

Abigél és férje is nem éreztek valami izgalmasabbat sehol. Az eget ép polyan kékek találták, mint otthol, a galambok csokolózásaira nem ügyeltek, a levegőben nem találtak semm imámoritót.

Azután visszajöttek egy kicsit fáradtan, egy kicsit törődötten, de legkevésbé sem kimerülve. — A nagy fénnnyel berendezett lakás már készen várta őket s egy közös családi értekezleten elhatározta, hogy hova mennek látogatába.

A mama itt-ott kihuzott egy-egy nevet:

— Ennek az apja alig viszi sokáig, tönkre megy az öszre... Annak meg a fia valami balleirinának udvarol... és így tovább.

Es élt vala Abigél és éppen olyan boldog vala, mint az édes anyja, akinek házasságát példaképpen emlegették...

Végre aztán eljött az idő, mikor megkelelt valnia ettől nagy boldogságtól.

Csupa csipke, csupa szalag, csupa selyem ágyban meghalt.

Szépen elbucszott a férjétől, aki halkan zokogott az ágya mellett.

Abigél betakarta magát nyakig a rózsaszínű selyempaplannal és illedelmesen meghalt. — Sovány, sárga, lábacsájából még csak egy vonalnyi sem látszott ki a takaró csücske alól...

Az utolsó gondolata talán az volt, hogy milyen szép az élet s jó volna még tovább járni-kelni a világban... de ha ennek így kell történnie.

csodálkozhatik azon, feltéve, hogy a magyar parlament összetételét nem ismeri teljesen, hogy a véderőjavaslatokat nem hajtották és nem tudják keresztülhajtani. Hiszen Magyarország az Hegész világ előtt neveléses lenne, hogyha az ujoncjutalék felemelését, amelynek kérdése 10 év óta huzódik, most magára venné, annak dacára, hogy mindaddig úgy többségnek, mint kisebbségnek azok elfogadását bizonyos koncesszióktól tették függővé, különösen most az általános választói jog megvalósításától, és akkor, a mikor a nemzet részéről conditio sine qua nonként megjelölt követelések még mindig késlekednek valahol az éji homályban, de a követelt ujoncjutalék most még magasabb, mint az előbbi javaslatokban.

Az ujoncjutalék most 103.000 ember. Eből Magyarország 44.176 embert állít ki; ezenkívül Magyarország a honvédség részére 12.500 embert ad.

Az új véderőjavaslat számadatainak felsorolása után így folytatja Batthyány:

«Az új véderőjavaslat törvényre emelkedése esetén Magyarország több rekrutát tudna kiállítani, mint Spanyol- és Olaszország együttvéve. Hogy ilyen követelések ellen jogos a harc, az bizonyos. Hogy a hadseregnek tíz év óta kell várni az ujoncjutalék felemelésére, az könnyen megérthető, mert hisz pld. Bismarcknak is erős harcokat kellett folytatni a létszámemeléért.

Emellett meggondolandó, hogy Németországban a katonaságot joggal szeretik és tisztelik, míg Magyarországon a hadsereg még mindig nem népszerű. Efelett sem lehet csodálkozni. A szolgálati és vezényleti nyelv a Magyarországon elhelyezett csapatoknál német és ezen csapatok zászlaja és jelvényei szintén nem magyarok. Komikusnak és egyúttal veszélyesnek tűnnek fel azok a politikusok, akik az országunkat egy újabb milliárdal akarják megterhelni és még elérni sem tudják azt, hogy a magyar csapatok magyar zászlók, magyar címerek, és jelvények alatt vonuljanak a csataterre: egy olyan «kedvezményt», amelyben Németország valamennyi serege részesedik.

Egy józan felfogású ember sem csodálkozhatik azon, hogy az ellenzéki pártok és valószínűleg az egész magyarság egy olyan hadsereg, amely a magyarokkal szemben hidegen és idegenül áll, meleg érzelmekkel nem tekintenek. Mindennek dacára a kormány határozottan kijelentette, hogy a kielégítés politikájáról halálni sem akar. Magyarország mindent adjon és ezért ne kapjon semmit, legfeljebb egy csomó üres ígéretet... Azt az apátiát, amelybe a magyar képviselőház a legutóbbi képviselőválasztás óta jutott, ki kell használni. Carpe diem! De alig jelent meg a politikai horizonton a katonai kérdés, rögtön jelentkeztek a régi láztünetek és csakhamar benne voltunk az obstrukció lüdvona lábán, mint egykor Bánffy, Széll, Tisza és Khuen idejében. Khuen-Héderváry és az ő követői nagyon téves illúziókban ringatják magukat, ha azt hiszik, hogy most kedvezőbb kimenetele lesz a dolognak. Ist nont rien appris ni rien oublié. Nem akarják megérteni, hogy politikájuk éppen úgy árt a dinasztának, mint a hadseregnek, Ausztriának úgy, mint Magyarországnak. De a katonai kérdést mégis el kell intézni.

Nem kell boszorkánymesternek lenni ahhoz, hogy az egyetlen kielégítő megoldást megtalálják. A magyar parlament beteg. A magyar választói jog elavult. A magyar választói jog gyalázatosan rossz. Modern választói jogot kell alkotni az általános, egyenlő, és titkos választói jog alapján. Meg kell aklotni a népparlamentet, amelytől majd távol maradnak az obstrukció tünetei és bizonyos, hogy a népparlament úgy a

katonai, mint a gazdasági kérdéseket kielégítő módon fogja elintézni. Mert a népparlamentnek elég ereje lesz akarátát keresztül vinni. Amit Bismarck a németek részére kieszközölt: az általános választói jogot a birodalomnak, a katonai függetlenséget az edgyes szövetségi államoknak, az Magyarországon is segíthet. És más nem. A válságnak végre meg kell szünni, úgy. hogy a mai parlamentnek népparlamentté kell átalakulnia és az ország teljesítőképeségét a mezőgazdaság és ipar fejlesztésével a gazdasági önállóság alapján kell biztosítani és emelni.

Először a választói jog, azután a véderőreform: ez a legjobb és egyedüli megoldása a régi problémának».

Nők rovatja.

Tünő szépségek.

A női szépségnek egy rajongó esztétája, fanatikusa, bolondja, az utolsó troubadour és javithatatlan romantikus, keserűen panaszkodott a minap:

— Az igazi, a klasszikus női szépség kora lejárt. Hiába keresi az ember a tökéletesen szép nőt, hiába kutat örökig, napokig az utcán egyetlen szép női lábnyom után: hiába. Nincsen sehohol és a legnagyobb esőben, viharos csatában is térdig koptathatom a lábam, még sem vet a sora szemem elé szép, formás kis női lábat.

Mintha a természet megváltozott volna, — olyan rettentő módon megnövekedett, nagy lett a női láb. Ezen a szomorú igazságon már a cipőművészet legnagyobb remekei sem képesek segíteni, sőt tovább megyek: maga a cipész művészet sem állít már elő igazán kis női cipőt. Ma ugyan hiába keresné a mesebeli herceg azt a Hamupipóké, akinek a lába egy eszményi kis cipőbe befér. A kis cipő a kis lábbal együtt a legendák országába vándorolt és a női szépség egyik legnagyobb karakterisztikája eltűnt a földről.

Valóban, a szomorú romantikusnak igaza volt. Ha az ember végig megy az utcákon és örökké lefele néző szemekkel kutatja az aszfaltot, egy elvesztett aranyat még esetleg találhat, de a kis női lábat nem. A korzó pázsittal szegelt útján erős és kiterjedt méretű női lábak ropogtatják a kavicsot, Afrodité-lábakat, amelyekről az egykori poéták olyan őszinte lelkesedéssel zengettek. Kis kézre még ráakad olyankor a kutató férfiszem, de a kis láb a világegyetem hét csodái közé tartozik manapság.

De nem csak nálunk jut az ember erre a szomorú tapasztalatra, hanem ugyiszólván egész Európában, sőt az egész világon a haldokló szépségek közé sorolják a kis női lábat. A német cipészek kongresszusán a napokban hivatalosan is megállapították a pontos és alapos németek, hogy az a női cipő, amit valamikor kicsinek neveztek, ma már egyáltalán ismeretlen, a bostoni cipőművészek pedig erre vonatkozólag már számstatisztikával is szolgáltak.

A régi, ugynevezett kettős számú cipő harminc év óta nem készül, mert harminc év óta határozottan megnövekedtek a női lábak. Az amerikai nők közül akadnak ugyan még olyanok, akik — korántsem a tradíciók iránt való tiszteletből — kettős számú cipőt kérnek, de a cipészek ehelyett hármias, sőt négyes számú adnak nekik. «Hova jutunk, hova jutunk?» — kérdik szomorúan az esztétikus hajlandóságú cipészek és szomorkodva siratják a női láb kihaltó filigrán szépségét.

A fejlődés csakugyan kegyetlen volt a női lábakkal szemben. A nőt rászoritotta a kenyérkeresetre és a munkára, a sok járás, szaladgálás elvette a láb egykori dicsőségét. Azok a nők viszont, kiknek nem kell tönkre tenniük a lábukat a kenyér után való szaladgálással, azok viszont a sport karjai közé dobták magukat és az izmok ruganyosságáért feláldozták a lábuk eszményi kicsiségét.

A tennisz, a sok séta, a golf, a crikvet, mind romboló tényezők voltak a női láb szépségére. Az angol és amerikai nők között a sport nagy elterjedtsége valóságos fajsi sajátsággá tette a nagy lábat és talán nem is a sokat hirdetett célszerűség, vagy a spenceri racionalisztikus filozófia határtalan tisztelete teremtette meg az «amerikai» és «angol» szabású női cipőket, hanem az az egyszerű tény, hogy Albion szilfidtermetű, étheri karcsúsága, kékszemű, szőke tündéreinek a természet logikája igen alapos bázist adott a nagy lábokban.

Páris a női szépség modern Athénje, őrizte meg talán a kis női lábak utolsó maradványait. De ez már elszigetelt jelenség, a kis női láb szépsége oda van.

Annyira oda van, hogy előbb-utóbb ki fog derülni, hogy a kis láb nem is szép. A szemünk hozzászokik a női láb megváltozott formájához, szépek találja a nagy amerikai cipőkben keményen, határozottan lépegető nőket és csak javithatatlan, öreg romantikusok siratják a kis női lábban kihalt klasszikus szépséget, amellyel megint eltűnik egy darab abból, — amit «wig Weibliche»-nek szoktunk mondani.

Rablótámadás két uriasszony ellen.

Merénylet az éjszakában.

Tegnap éjszaka a nagyváradai társadalom két előkelő uriasszonyát sajnálatos kellemetlenség érte. Egy elvetemült ember rablómerényletet kísérelt meg Bulyovszky Józsefné, Nagyvárad egykori polgármesterének özvegye és özvegy Hajós Izsóné ellen. Az eset a gyéren világított Pável-utcában játszódott le, abban az időtájtban, amikor alig egynehány járóelő volt már csak az utcán. A támadás olyan heves volt, hogy a megtámadott urinők a meglepetéstől szóhoz sem jutottak. Talán komolyabb következményei is lettek volna, ha a magányos hölgyeket nem kíséri Radó Antal festőművész, akinek közbelépése a sok veszélylyel fenyegető merényletnek véget vetett. A rabló kirángatta Hajós Izsóné kezéből a ridikült és azzal futásnak eredt.

Hosszas és izgalmas üldözés után a merénylőt elfogták Erdőfalvi Géza szabómester személyében.

Bulyovszky Józsefné és Hajós Izsóné Radó Antal festőművész kíséretében gyanútlanul beszélgetve haladtak a Pável-utcában, egy kapujából hirtelen egy izgatottan viselkedő férfi ugrott elő. Egyenesen a megrémült hölgyeknek tartott és öklét ütésre emelve ordított:

— Ide a pénzetekkel!

Bulyovszkykné és Hajósné halálsápadtan a falig hátráltak a merénylő felől. Radó Antal jutott elsőnek szóhoz:

— Segítség! Rendőr! — kiabált a fiatal ember.

A kiabálásra az utca reagálni kezdett. A rabló elvesztette a bátorságát, kikapta Hajósné ridikültjét és futásnak eredt. Radó és az utca járóelői utána vetették magukat. A Telek-utcában az üldözők el is érték a rabló merénylőt, akit Könyves Károly rendőr a rendőrségre kísért.

Itt elmondta, hogy Erdőházy Géza szabómester és a nyomor kényszerítette a rabló merényletre.

A rendőrség a szabót letartóztatta és a vizsgálatot folytatja ellene.

A város milliós kölcsöne.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága tegnap délután ülést tartott, amelyen tárgyalták a város egymillió kölcsönét, melyről mi is több ízben megemlékeztünk.

A városnak ugyanis az Osztrák-Magyar Bank által megszavazott nagykölcsönből még egy millió állott rendelkezésére.

A városi tanácsban felmerült az a terv, hogy a város — tekintettel sok kiadására — újabb függő kölcsönt vegyen fel, melyből konvertálja az eddigi tartozásokat.

Ilyen értelemben ajánlatot kért a város a helybeli pénzintézetektől.

Két ajánlat érkezett be, melyet tegnap tárgyalt a jog és pénzügyi bizottság.

A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank a kölcsönt hajlandó folyósítani, az Osztrák Magyar Bank mindenkori váltóleszámitolási kamatlábjánál egy és egynegyed százalék mellett, de úgy, hogy az öt százaléknál alacsonyabb soha sem lehet. A számlát jutalékmentesen félévenként zárják le.

A Közgazdasági Bank a Pesti Magyar Kereskedelmi és Pesti Első Hazai Takarékpénztár segítségével felajánlja az egy milliót két éves folyó kölcsön címén egy és egynegyed százalékkal az Osztrák Magyar Bank mindenkori váltóleszámitolási kamatlábjánál egy és egynegyed százalékkal magasabb kamattal jutalékmentesen negyedévi számlazárással és azzal a megjegyzéssel, hogy a város a szerződést bármikor — a bank pedig két éven belül egyáltalán nem bonthatja fel.

Ifj. Schwartz Vilmos helyesli, hogy függő kölcsönt vegyenek fel. A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank ajánlatát tartja a legkedvezőbbnek.

A bizottság ifj. Schwartz Vilmos ajánlatát egyhangulag elfogadta.

A debreceni szintársulat teljes névsora.

Zilahy Gyula hivatalos jeletése.

Zilahy Gyula szinigazgató most terjesztette be a tanácshoz illetve a szinügyi bizottsághoz a szintársulat teljes névsorát.

Egy csomó új, ismeretlen színész és színésznő van az új tagok közt, akikről csak fellépésük után mondhat véleményt a debreceni közönség.

A zenekar a jelentés szerint huszonnégy tagból áll.

Ime a hivatalosan betervezett névsor:

Nők: Borbély Lili soubrette énekesnő, Belezna Margit soubrette énekesnő, Csanády Irma coloratour énekesnő, Császár Kamilla naíva, T. Csige Böske szalon hösnő, Guthy Sarolta komikáné, Lakatos Ilonka segéd énekesnő, Papp Etelka drámai szende, M. Tordai Erzsébet énekesnő, Tóth Ilonka drámai hösnő, Uti Gizella anyaszínésznő, Zilahyné S. Vilma coloratour énekesnő, Vajda Ilonka szende és naíva, Aranyossy Gizella és Dénes Ella táncosnők.

Férfiak: Bérczi Ernő lyrai szerelmes, Bekéssy Antal társalgási színész, Deéssy Alfréd burleszk és jellem komikus, Falussy István bari-

tonista, és énekes bonvivant, Gábor Ernő síheder és énekes színész, Horváth Kálmán baritonista és buffó komikus, Kassay Károly rendező operette buffó, Kemény Lajos jellem és apa színész, Ligeti Lajos burleszk komikus, Székely Gyula baritonista, Szilágyi Ernő jellem és apa színész, Solti Ernő tenorista, Thury Elemér drámai hösnő és bonvivant, Zilahy Gyula színész.

Karszemélyzet: Arday Vilma, B. Beitz Teréz, Csepreghy Emma, Csepreghy Irma, Erdélyi Margit, Garay Mici, Jakabffy Aranka, Károlyi Anna, Kováts Margit, Kassay Károlyné, L. Medgyaszay Amál, K. Levendovszky Irma, Szépey Vilma, K. Sárváry Janka, — Arday Árpád, Balogh Antal, Berengh József, Saigi Jenő, Fekete Béla, Horváth Viktor, Koltai Lajos, Köszeghy Károly, Lángh Lajos, Perényi József, Perényi Kálmán, Repkai Béla, Rózsa Jenő, Somogyi Béla, Szakács Árpád.

Huszonnégy tagu zenekar.

A szintársulat szeptember elsején kezdi meg működését M.-Szigeten s október végén, eddigi tervek szerint október harmincadikán kezd meg a szezon Debrecenben.

Az igazgató bejelentette, hogy új butorokat, diszleteket is csináltatott.

UJDONSÁGOK

A 'Debrecen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

A király születésnapja.

Tegnap volt a király születésnapja, amelyet megünnepelet Debrecen hivatalos világa is.

Az egyháznál istentiszteletek voltak. — Reggel 8 órakor a református nagytemplomban, 9 órakor a róm. katolikus templomban és 10 órakor a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban.

Az istentiszteleteken jelen voltak: a város részéről Kovács József polgármester, Magoss György t. főügyész, Csóka Samu tancsnaok, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Rostás István rendőrfőkapitány.

A megye részéről ott voltak Kovács Gyula alispán és Pákozdy Sándor főjegyző. A görögkatolikus templomban reggel 8 órakor volt istentisztelet. A város itt Körner Adolf és Medgyaszay Miklós tanácsnokokkal képviseltette magát.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap prédikálni fognak a következők: A Nagtemplomban Bartha Dezső s. lelkész, a kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Papp József s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az Ispotályi templomban Molnár Ferenc s. lelkész, a városi széngyűlésben Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János választó lelkész, a Homok-kerti imaházban Nagy István főisk. szénior.

— **Új állások a városnál.** A városnál az új szervezeti szabályzat értelmében több állást kell betölteni. Választás útján kell betölteni az adófőtiszt, árvaszéki iktató, kiadó, irattárosi, a katonai- és illetékügyosztálynál iktató és nyilvántartói, a rendőrségnek a pénzbiztosítói állásokat, főispáni kinevezéssel a segédlevéltárosi, két közigazgatási gyakornoki és egy kézbesítési vezető állásokat. A polgármester kinevez hat segédadótisztet és kilenc végrehajtót. A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnapi ülésében kimondta, hogy javasolja a közgyűlésnek, hogy ez állásokat minél hamarabb töltsék be s illetve, hogy a pályázatok hirdettessenek meg.

— **Nem emelik a kamatlábat!** Berlinben legutóbb emelkedett a magánkamatláb, tegnap Bécsben elérte a 3 és egynegyed százalékot. Ezzel kapcsolatban felmerült az a hír is, hogy az Osztrák-Magyar Bank szintén fel fogja emelni rátáját. A Fremdenblatt ma reggeli száma azonban kijelenti, hogy erre az intézkedésre egyelőre senki sem gondolt. Előrelátható, hogy ősszel nagyobb lesz a pénzügyi szükséglet és a bank éppen ezért minden szükséges intézkedést megtett. Kamatlábemelésre azonban nem lesz szükség, különösen miután már az új bankstatutum is életbe lépett.

— **A budapesti gyorsvonat késése.** A tegnapi Budapestről jövő gyorsvonat tegnap majdnem 2 órai késéssel érkezett be. A késés oka az volt, hogy az egyik vasuti kocsi kereke eltörtött s a vasutnak nyílt pályán egy óra hosszáig kellett vesztegelni.

— **Edelsheim Gyula lemondása.** Az Országos Gyermekevédő Liga folyóirata, a Gyermekevédelem Lapja, tegnap szétküldött számában közölte azt a levelet, amelyet Edelsheim-Gyulai Lipót gróf intézett a miniszterelnökhöz, amelyben kijelentette, hogy a belügyminisztériumhoz tartozó Országos Gyermekevédő Bizottság elnöki tisztségéről lemond. Több lap azt írta, hogy a Gyermekevédő Liganál mondott le. Az Országos Gyermekevédő Liga kéri annak a helyesbítésnek a közlését, hogy a gróf csak is a gyermekevédő bizottságnál mondott le, a Liganál pedig megmarad továbbra is.

— **A lopott tengeri.** Varga Lajos debreceni napszámos Maurer Emilnével szolgált s apránként egy pár zsák tengerit ellopott. A lopásban Molnár Eszter ugyanott szolgáló cseléd segítségével volt. A törvényszék tegnap Varga Lajost 9 napi, Molnár Esztert pedig 5 napi fogházra ítélte.

— **Munkások kirándulása.** A debreceni szervezett munkások saját fuvó-zenekaruk közre működésével 1911. augusztus 20-án, szent-István király napján a Telegdy sóstó-fürdőre kirándulást rendeznek. Indulás reggel 8 órakor a Munkás-Othontól. A mulatság műsora: Dél-élelt 10 órától 12 óráig: Fazéktörés, tojásfutás, zsákfutás, versenyevés. Délután 12 órától 2 óráig: Társasbéd, tetszés szerinti étlappal. Délután 2 órától 3 óráig: Birokverseny. Délután 3 órától: Tarkaszinpad és tánc. Este 7 órakor vacsora. Eped alatt a közönséget a fuvó-zenekar szórakoztatja. Világposta, házaságkötés, szerpentin és konfetti dobálás állandóan tart. Ajándék kiosztás a nyereknek este 7 órakor. Ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik.

— **Verekedés az országúton.** Z. Fodor János és P. Nagy Antal hajdudorogi lakosok régen haragudtak Kökényesi Györgyre. Egyszer azután, mikor találkoztak vele az országúton, alaposan elverték. Kökényesi feljelentette őket, s a debreceni kir. törvényszék mindkét vádlottat fejenként 2—2 heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A megszökött beteg dühöngése.** A budapesti 3. számú belgyógyászati klinikáról ma délelőtt megszökött Keke Ferenc 33 éves kőfaragósegéd, akit ott kezeltek. Elment Szentkirályi-utca 36. szám alatti lakására, ott előbb a feleségére fejszét fogott, majd amikor az asszony kimenekült a folyosóra, megragadta és learkarta dobni a második emeletről. A szomszédok kiszabadították az asszonyt, mire a dühöngő ember leugrott, de az első emeletre esett és lényegtelen sérüléseket szenvedett. Visszavitték a klinikára. Sem ő, sem az asszony nem akarják megmondani, miért dühöngött Kerle.

— **Meghalak.** A tegnapi napon elhaltak: Eberlein Mária r. kath. 3 hónapos, Varga Lajos ref. 20 éves, Krajnczki József ref. 10 hónapos, Gyarmathy István ref. 55 éves, Szoboszlai Rudolf ref. 7 hónapos.

Kiraboltak egy budai postahivatalt

Vakmerő rablók.

Ujabb részletek.

Távirati jelentés alapján már közöltük, hogy tegnapelőtt délután négy órakor két rabló kifosztotta az Attila-körut 32. számú házában levő 14-es postahivatalt. A mikor a két postáskisasszony, Streiförder Teréz és Rábóczy Margiton kívül senki más a hivatalban nem volt, két 30—35 éves, züllött formájú férfi meglepte a leányokat s revolvert szegezve mellüknek, a hivatal pénzét követelték tőlük. Streiförder Teréz ijedtében ezerhétszázötven koronát adott át a haramiáknak, akik azután gyorsan eltávoztak.

A nyomozás.

A tegnap, világos nappal elkövetett postarablásnak tettesei még mindig nincsenek meg, az őrizet alatt levő Heinlein Ferenc és Zsákó Vilmos nemcsak tagadják, hogy ők követték volna el a rablást, de ma alibit akarnak bizonyítani.

Azt akarják bizonyítani, hogy a kritikus időben együtt jártak, együtt korcsmáztak. Erőből az alibi bizonyításról már előre meg lehet állapítani, hogy gyöngye lesz, mert Heinlein és Zsákó korcsmáról-korcsmára jártak, már pedig egyik korcsmától a másikig néhány perc alatt elkövethették a rablást.

Mégis ennek a bűnyüggnek kiderítésén dolgozó összes faktoroknak az a véleménye, hogy nem Heinlein és Zsákó követték el a rablást.

A nyomozást maga a bünyügyi osztály vezetője, dr. Marinovich kapitány és dr. Keresztessy Gyula és dr. Bartha Endre rendőrgalmozók vezetik, akik még az este, a következő sürgönyt küldték szét az összes vidéki és külföldi rendőr- és csendőrhatalóságoknak.

«E hó 17-én, délután 4 óra körül az Attila-köruton lévő postahivatalban két férfi jelent meg s a szolgálatot tévő hivatalnoknőket revolverrel fenyegették meg s kényszerítették őket a hivatalos pénzek átadására. Ily módon a két férfi cirka 1700 koronát vitt el 100, 50, 20 és 10 koronás pénzjegyekben és aranypénzekben is. Azután megszöktek. A tettesek ismeretlenek. Személyleírás: az egyik tettes cirka 30 éves, iparos külsejű, közep, erős, termetű, gömbölyű, barna arc, barna haju, rövid barna bajszu, borotvált képű.

A másik cirka 28 éves, magas, karcsu termet, vidékies barna arc, kávébarna kabát, fekete keménykalap. Mindketten magyarul beszélnek.

Főkapitányság.

Ugyanis vannak, akik látták a rablókat a déli vasút felé menekülni és nem lehetetlen, hogy az elszánt emberek ebben az irányban, vonaton el is menekültek.

A főkapitány utasítására ugyancsak még tegnap este a főparancsnokság a legénység számára aprancsot adott ki, melylyel a rendőröket utasítja, hogy a tiltó rendelet dacára menjenek el minden korcsmába és állítsanak elő minden gyanus alakot.

Történt néhány előállítás, de a behozott embereket azonnal szabadon engedték.

A detektívtestület tagjai tegnap automobilon akarták a menekülő rablók nyomát követni, azonban az ősdi eszközökkel, rosszul fizetett, agyonsanyargató, állandóan gyanúsított és lenézett, tehát elégedetlen emberekkel dolgozó budapesti rendőrségnek nincsenek modern eszközei, nincsenek automobilművei, kölcsön

kapni pedig nem tudtak. A detektívek tehát dőcöghettek fiákeren, vagy baktathattak gyalog.

A rablás előtt.

A rendőrségen és a nyomozást végző detektíveknél több tanu jelentkezett tegnap és ma.

Igy Janek Kráoly cserepes, aki Attila-ut 87. szám alatt lakik, aki elmondta, hogy neki a postán dolga volt és látott ottan két gyanus alakot ólalkodni, a leányoknak a postán szolt is, vigyázzanak, mert gyanus emberek járnak körül a postát, de a leányok azt felelték:

— Igen sok gyanus ember jár ezen a vidéken.

A személyleírás, amelyet Janek ezekről az emberekről adott, nagyban egyezik azzal, melyet a többi tanu adott és így ráillik Heinleinra és Zsákóra, de ezekben Janek azt a két embert még sem tudta felismerni.

Jelentkezett Káldi Gyula, aki fürdőszolga a Rudas-fürdőben és elmondta, hogy a Szarvas-téren, a Szarvas-kávéházban jár egy sovány, magas, szikár, ember, az elmondta, hogy az ő anyja és a nővére ott jártak a postán és láttak a posta előtt két gyanus alakot. Figyelmeztették a kisasszonyokat. Ez az ember a családjával az Apród-utcában, Wolf fűszerkereskedő házában lakik. A rendőrség beidézi öke.

A rablás színhelyén láttak egy gyereket ólalkodni, a gyerekről adott személyleírás szerint a fiu egy csikos (és nem vörös, mint a lapok írják) trikóing volt.

Heinleinnek van egy öcsöce, aki pikkoló egy Attila-köruti kávéházban, ezt a fiut, akire egyébként is ráillik a személyleírás, előkerítették. Fehér, vasalt ing volt rajta, de alatta csikos trikóing, olyan, amilyent a gyereken láttak. Csak hogy a fiuról bebizonyosodott, hogy tegnap állandóan szolgálatot teljesített a kávéházban.

A rendőrség keres egy gyermeket, aki ott volt a rabláskor. Ennek azt mondták a rablók, menj ki, mert különben lelövünk!

A fiu elszaladt. Nem tudták még előállítani, mert állítólag a vérmezei parádén van. Attól pontosabb személyleírást vár a rendőrség. Jelentkezett egy Svab Gyuláné nevű asszony, akinek vallomását a vizsgálat érdekében titokban tartják.

A rablás után.

Vágó János fővárosi hivatalnok látta a revolveres rablókat menekülni. Személyleírást is adott róluk. Az ő személyleírásában is, úgy mint a többiben, egy barna és egy szürke ruhás ember szerepel. A barna ruhás lehet a Heinlein, de Zsákó ruhájának minden dathrabja más színű és csak a mellénye szürke és kockás.

Megkérdezték tőle, nincsen-e olyan nadrágja, kabátja, amilyen a mellény, azt felelte: nincs!

Fel fogják öltöztetni ebbe a ruhába és így mutatják meg Vágónak, mert jelenleg Heinleinben és Zsákóban nem ismer rá azokra, a kiket ő futni látott.

Jelentkezett Paunz Vilmos bankszolga, a ki az Attila-körut 51. sz. alatti bankfiókban teljesít szolgálatot. Ő is látta az ólalkodó rablókat, még pedig közvetlenül a rablás előtt: szolt is a postásleányoknak, de amire kijött, már a gyanus alakok eltűntek.

A detektívek kinyomozták, hogy Zsákónak van egy barátja, Sebess János tapétás, aki Orbánhegyen lakik. A detektívek lakása elé mentek mert nem volt otthon, várták. Este 10 óra felé jött is Sebess, de a

mikor meglátta a detektíveket, futásnak eredt. Hiába kiabáltak utána:

— Allj, mert lövünk! Sebess elmenekült.

Ma reggel találta rá egy Szarvas-téri kávéházban, ahonnan előállították a főkapitányságra. A rablásról semmit sem tud és tagadja, hogy ő hazament és a detektíveket látva, elfutott volna. Nem volt tegnap dél óta otthon és ezt bizonyítani is fogja.

Igy áll jelenleg, husz órára a rablás elkövetése után a nyomozás. Még eddig semmi eredménye nincs és semmi eredménnyel nem kecsegtet.

A nagy angol vasuti sztrájk.

A forgalom akadályai.

London, augusztus 18. A Greath-Western-vasut paddingtoni pályaudvarán az üzem normális, de Bristolból és Cardiffból érkezett jelentések szerint az alkalmazottak nagy része sztrájkba léptek.

Az említett pályaudvarokon a vonatok rendszer időben indulnak, de megkésve érkeznek be. A Greath-Eastern-vasut pályaudvarain kihirdették, hogy a forgalom egelőre normális, de ennek tartósságát nem garantálja az igazgatóság.

A London and North-Western vasut köz tudomásra hozta, hogy a személyforgalom szükség esetén módosulást fog szenvedni, vagy pedig egészen be lesz szüntetve. A vezetőség azonban törekedni fog a közönség igényeit a lehetőség szerint kielégíteni.

A North-Eastern vasutársaságnál a szervezett és a szervezetlen munkások is sztrájkolnak. A vidékről érkezett hírek több helyen előfordult munkabeszüntetésekéről adnak hírt.

Igen komolynak látszik a helyzet Manchester, Crevve, Sheffield, Huddersfield, Leeds és Stockton városokban. Éjjel fél 12 órakor a vasutasok szakszervezeti bizottsága közzétette, hogy a vidékről érkezett hírek mind várakozást felülmulnak és hogy a jelek gyors és döntő győzelemre engednek következtetni. Éjjel egy óra felé a bizottság megszakította tárgyalását és annak folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki. Az ir vasutasok a sztrájkra határozották el magukat. A sztrájk nyilván a skót vasutasokra is ki fog terjedni. A kormány összeszámláltatta, hány embere van az utászoknál, akiket szükség esetén mozdonyvezetőknek lehetne alkalmazni.

London, augusztus 18. A Londonban és egyéb városokban a helyőrséget ismét megerősítették. A londoni pályaudvarokon délután kiadott sztrájkparancsot csak igen mérsékelt terjedelemben fogadják meg. A St. Pancras-pályaudvaron a telerszolgalatnál foglalkoztatott 500 alkalmazott lépett sztrájkba, a többiek nem akartak csatlakozni. Az Euston-pályaudvaron az egész személyzet szolgálatban maradt. Kings-Cross-pályaudvaron csak 25 alkalmazott fogadta meg a sztrájkra való felhívást.

London, augusztus 18. A vasutasok általános sztrájkja megkezdődött, de van remény rá, hogy a kormány és a szakszervezetek közt a tárgyalásokat a kormány új javaslatai alapján újból megfognak kezdeni.

A sztrájk proklamálásának a hatása a nagy londoni pályaudvarokon részben már tegnap este érezhető volt.

A Middleton Railvay St. Pankrace állomásán, a hivatalnokok kivételével, az összes jelenlevő személyzet elhagyta a pályaudvart. Ez a vasut máris kevesebb vonatot járat, mint eddig. A Great Northern Railvay-on már tegnap éjjel észrevették, hogy a jelzőkészülék nem működik rendesen, mely ok miatt a vonatok több ízben kénytelenek voltak a nyílt pályán megállani.

TÁVIRATOK.

Az újvidéki sikkasztás.

Újvidék, augusztus 18. A Malica sikkasztó pénztárosának, Manojlovics Lázárnak a vagyonára a mai napon elrendelték a büntügyi zárlatot. Jankovics Dusán szolgát a rendőrség szabadlábra helyezte, mert az előzetes letartóztatás fenntartását nem tartja szükségesnek. Jankovicsnak tényleg jelentékeny vagyona van, amelynek származásáról nem tud elfogadható magyarázatot adni.

A kulturharc Portugáliában.

Lisszabon, augusztus 17. A nemzetgyűlés törvényjavaslatot fogadott el, amely megállapítja az állam által az egyháznak nyújtandó anyagi támogatás mérvét. A vita folyamán az igazságügyminiszter tiltakozott azon állítás ellen, hogy az állam és az egyház szétválasztására vonatkozó törvény a katolikus egyház üldözésének nyitja meg útját.

Milliók a zöld asztalon.

Páris, augusztus 18. A monacói Société des Bains du Mer et de Cercle des Etrangers de Monaco, amely tudvaleg a montecarlói kaszinó üzemét bérli, 1911 első felében — 9,372.623 frank tiszta bevételt ért el, holott tavaly az első félévben a bevételek 7,231.538 frankot tettek ki, tehát a jövedelem többé 2,141.085 frank. Julius hónapjában ismét tetemes emelkedést mutattak a bevételek. Ebben az egy hónapban 1,129.479 frank volt a jövedelem, míg 1910 júliusában csak 870.564 frank.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 18.

Az árak 50 kilogrammonként	
buza okt.	11'43—11'45.
buza ápr.	11'69—11'65.
rozs okt.	9'43—9'48.
zab május.	—
zab okt.	8'56—8'54.
Tengeri szept. 1911.	8'26—
Tengeri máj. 1912.	7'96—7'89.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 856'50
Magyar hitelrészvény 851'75.

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Folytatás.)

De én nem akarom a te megrontásodat. Jóltevőd akarok én lenni, nem hóhérod.

— Legyen, ha tud! — kiáltá Kupecz örületes ingerültséggel, azon hiszzenben, hogy az öreg azért tereli át szelidebb szavakra, mert nem tud ellene okokkal fellépni.

— Nem akarok azzá lenni. Nem, mintha téged sajnálnálak. Te gonosz, elvetemült, megrontott ember vagy és nem érdemelsz szánalmat. Hanem szánom áldott, szelid feleséged, kinek csak kevés napja van még e földön hátra és melyeket én nem akarok megszorítani; és szánom a te leányodat, akinek még sok éve van hátra és szívre, lélekre nem neked, ha-

nem édes anyjának hasonmása, és boldogabb sorsra van teremtve, mint szegény anyja.

— Hagyjon fel a bosszantással, ha mondom! — kiáltá Kupecz, reszkető dühvel, kinek családja felemlítésére minden szó éles kés-ként végődött szívébe.

— Nem teszem végre, mert nem akarom, hogy egy gazdaember cégéres rabként a törvény elébe kerüljön. Azért csak én leszek a te bírád és magad a te hóhérod!

— Olybá veszem a kend szavait, mint-ha vén banya mondaná! Vén ember szidása kisdéd gajdolása! — kiáltá Kupecz vad kacajjal hátra vetve magát székében.

— Vissza adod Pozsár Józsefnek a házat? — kérde most az öreg szigorú hangon.

— Nem adom! — kiáltá Kupecz!

— Lemondasz-e a bíróságról, mindjárt holnap Pozsár József részére? — folytató az öreg.

— Nem fogok! Azért sem fogok! Vasra veretem, becukatom, mint tolvajt! — kiáltá Kupecz, görcsösen hánykolódva székén.

— Ugy? Be fogod őt csukadni? Tán ezekkel a kulcsokkal? — mondá az öreg és felkelve székéről, hirtelen egy kulcsomót kondított meg kezében, ugyanazon kulcsomót, a melylyel Kupecz az árvák ládáját kinyitotta volt.

E cserdületes hangra Kupecz felugrott ültéből; egy lépést előre szökött, aztán megállt. Kidagadt szemeivel reámeredt a kulcsomóra, melyet az öreg folyvást kezében rázogatótt; azután mindkét kezével füleit befogván, hátrántorgott székehez és ott összeroskadt.

Az öreg Galambos visszaült székére; visszatette a kulcsomót szüire ujjába és fürkésző tekintetet vetett Kupeczre.

Ez összetörödvé feküdt székén. Fejével a támaszra dűleszkedve, megüvegesedett szemei mozdulatlanul merengtek a levegőben. Csak keble lázas hánykodása mutatá, hogy az élet még nem költözött ki belőle.

De a halottias merevség lassanként tűnedezt.

Szemei vadul kezdtek forgódni; arcizmai örületes vonaglásban cikázódtak; karja ülefejtődtek fejről, kezei ökökre szorultak össze. Valami nagy, irtózatos eszme küzködhetett lelkében.

Egyszerre felugrik ültéből és örületesen eltorzult arccal, hatalmas csapásra felemelt karjával neki ugrik a gyöngé, védtelen öreg embernek.

De az öreg Galambos éles figyelemmel kísérte minden mozdulatát és arca bösz torzultságából sejtette, mi iszonyú gondolat küzködik agyában.

Azon pillanatban tehát, midőn Kupecz székéről felugrott, ő is felugrott és lekapván fejéről kalapját, hogy tisztos homlokát az ősz fűrtök folyták körül, nyugodtan állt emg előtte.

— Megállj gonosztevő! Ne fertőztesd meg felkedet egy ősz ember vérével, aki jóltevőd akar lenni és nem hóhérod! — mihondá nyugodt méltósággal.

Folytatjuk.

KRONSTEINER KÁROLY-féle viharálló mészhomlokzat-festékek.

Törvényileg védve.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb. Évtizedek óta kitűnően beváltan és minden utánzatot felülmúlnak. — Egyedüli célszerű festőanyag már **festve volt homlokzatok részére.**

MAIL-HOMLOKZATFESTÉKEK nem kopnak, moshatók, egy mázolásra fed, nem kell alapozás, email kemény, csak hideg vízzel keverve használatra kész. Antiszeptikus, méregmentes. Ideális mázolás belső helyiségek, még nem festett homlokzatok, faépitmények, mint kamrák, pavillonok, kerítések, stb. részére. Kapható minden színárnyalatban, egy négyzetméter költsége **5 fillér.** Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve. **CARL KRONSTEINER, Wien, III. Hauptstrasse No 120.** — Raktár minden nagy városban.

Eltünteti a szeplőt,

májfoltot, arcbőrráncosodást, bármiféle kiütéseket és hajhullást okozó gombásodást a

CSORBA-féle **ORGONA-CRÉM** ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1-20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények ártalmas anyagokat nem tartalmaznak. Kapható minden gyógyszertárban és az egyedüli készítőnél **CSORBA JANOS** gyógyszertárban **KECSKEMÉTEN.**

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

➡ **ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Telefon 88-13. VERŐ-féle Telefon 115-77.

Leánynevelő intézet, Budapest, VI. Gyár-utca 1.

1. INTERNÁTUS

Higiénikus életrend. — Gondos felügyelet. — Német, francia, angol társalgás. — Elsőrangú bennlakó külföldi okleveles nyelvtanárnök. — Magas színvonalú zeneoktatás.

2.

==== Nyilv. jogu négy osztályu ====

Polgári iskola

3.

Általános műveltséget nyújtó **felsőbb**
Továbbképző tanfolyam

4.

Tökéletes nyelvi és szakmai kiképzést nyújtó
német, francia és angol

Nyelvi tanfolyam

Tárgyai a nevezett nyelveken kívül: magyar irodalom, műtörténet és esztétika.

A nyelveket úgy a **továbbképző**, mint NYELVI TANFOLYAMON a hazai okleveles tanerőknél, külföldi okleveles nyelvtanárnök és a budapesti BERLITZ SCHOOL tanárai tanítják

Értesítőt szívesen küld az igazgatóság.

Aki **gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan**, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől Stockerauban.

Aki **szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését**, használja a **Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést**. Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér**.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes és kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával **kor. 1-50**. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.
Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium**
nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal.

Nyilvános **POLGÁRI** fiúiskola.
Lelkiismeretes felügyelet.
Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitűnő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás.
Nagy arnyas kert és játszótér.
A tanulók lehetnek bennlakók és félkiosztosok.

Kívánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság
Rákospalota.

(Vasuti állomás, posta, távirada, telefon)

Debreczen
legrégibb

Fényképezési szaküzletében

Piac-utca 12.

Fényképezési cikkek

gyári árban

beszerezhetők.

Levélpapírok,

Üzleti könyvek,

Képes levelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

==== Izléses ====

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Tanuló és tanuló leány fizetéssel felvétetik Antalffy Ferencz könyvtészetében Piacz-utca 31.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pinchehelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

Élcsal emeleti lakás minden modern kényelemmel augusztus elsejére kiadó. Irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Értekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt, az udvarban, földszinti lakás.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piacz-utca 12.

TELI SZALAMIT gyárt áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

EGERBEN emelets urház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Legpon-
tosabb

Órák

legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órás és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet

Szent-Anna-utca 2.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-roeták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévektő-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.

13,938/1911.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalatánál, amely tényleges működését 1912. évi január hó 1-ső napján kezdi meg, egy „intéző-i“ állás fog a városi Tanács által választás útján betöltetni.

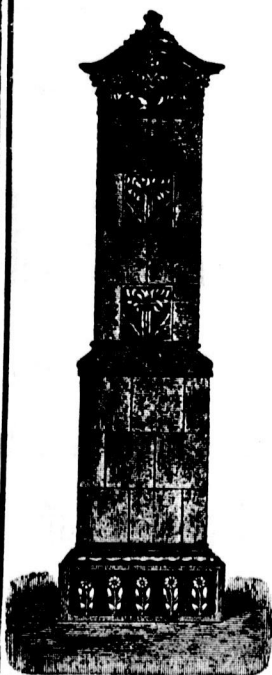
Az intéző javadalmazása 4000 korona évi fizetés, 600 korona lakbér és a vállalat évi tiszta nyereség jövedelmének 3 százaléka. Ezen állás nyugdíj jogosultsággal van egybekötve, az nban megválasztott minősége ideiglenes, cupán egy évi próbaidő sikeres eltöltése után fog állásában véglegesítettetni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket eddigi alkalmaztatásukról, büntetlen előéletükről, esetleg e téren gyakorlottságukról tanuskodó okmányaikkal kellőleg felszerelve Debreczen sz. kir. város Polgármesteréhez címezve a f. 1911. évi augusztus hó 30-ik napjának déli 12 órájáig okvetlen adják be.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1911. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből.

Városi Tanács.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweiszi gyártmányu

porcellán kályhákban,

valamint Meidingi rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádadak, jégsekreányek, fényezett fémárúk és konyhafelszerelések, tornyos és francia, valamint porcellán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások, vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve

Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyea és bérmentve.

„URSUS“
borsajtók

a legerősebb
felső nyomásu
aczelgerenda
rendszerben
3 erőáttétellel:

tömlők fejtőcsa-
pok és pincze-
felszerelések.

